

[Rahbæk Møller]

cielt dansk fænomen. I alle lande er der et almindeligt panikagtigt ønske om at blive større gennem fusioner på grund af EF's indre marked.

Men når det er sagt, er det nødvendigt at advare mod den romantisering af »stort er smukt«-filosofien, som også industriministeren er ude i.

For det første vil vore virksomheder under alle omstændigheder være små sammenlignet med de udenlandske multinationale. Derfor må vores strategi bygge på samarbejde om forskning, udvikling og markedsføring; lokomotiverne klarer det ikke.

For det andet lykkes fusioner ofte ikke. Det er svært at sammensmelte virksomheder med hver deres virksomhedskultur. Udenlandske erfaringer viser, at fusioner kun lykkes i under halvdelen af tilfældene. Derfor må vores industripolitik fortsat være rettet mod små og mellemstore virksomheder.

Endelig gør de fusioner, der allerede har fundet sted, det endnu mere nødvendigt at have en effektiv monopollov. Derfor er det ejendommeligt, at den samme minister den ene dag kan slutte sig til lokomotivfilosofien og den anden dag foreslå monopolløven ophævet.

Som jeg sagde i indledningen, ville jeg gerne have vist velvilje og endnu hellere begejstring. Jeg skal være den første til at beklage, at redegørelsens karakter og kvalitet ikke gjorde nogen af delene mulige.

Svend Heiselberg (V):

Utak er verdens løn. Det har industriministeren måttet sande i forbindelse med den erhvervspolitiske redegørelse. Knap nok havde redegørelsen forladt industriministerens hånd, før oppositionen og mange af organisationerne begyndte at kritisere den. Men efter at have læst og hørt kritikken har jeg fået den opfattelse, at mange ikke har læst indholdet.

Jeg synes, der er flere interessante områder i redegørelsen, bl.a. tilbudet om etablering af netværkssamarbejdet. Jeg synes, dette tilbud lyder interessant, dels fordi der er tale om et tilbud, dels fordi man undertiden hører om mindre virksomheders problemer med at kunne trænge igennem. Der bliver ofte givet udtryk for, at det kunne være en fordel, hvis der var flere af de mindre virksomheder, der kunne få et økonomisk incitament til at gå sammen om denne eller hin opgave.

Det er jo netop det, der her er tale om. Også i forbindelse med det indre marked er der brug for samarbejde for at kunne løse problemerne. Men modsat skal vi heller ikke henfalde til at tro, at vi nu fremover kun har brug for store virksomheder. Danmark har tradition for små og mellemstore virksomheder, og der vil fortsat være grobund og udviklingsmuligheder for den type virksomheder. Vi skal ikke tro, at dette, at det indre marked bliver en realitet, betyder, at billedet vil ændre sig væsentligt, og vi har måske heller ikke den store interesse heri. Der eksisterer faktisk et oplagt sammenligningsgrundlag for EF's indre marked. I USA har de i mange år haft et indre marked. De helt store virksomheder eller industrilokomotiver kendes helt klart i USA, som de også vil det i Europa efter 1993. De står bare ikke alene. Og det er slet ikke dem, der kan notere fremgang. I USA tabte de tusind største virksomheder 1 million job i 1986, mens de mindre og mellemstore virksomheder i samme tidsrum tilførte USA ikke færre end 5 millioner job. Jeg kunne godt tænke mig at se en undersøgelse af, hvor mange nye job der er skabt i de 100 største danske virksomheder inden for de sidste 10 år. Jeg tror, at vi er heldige, hvis tallet ligger på den rigtige side af nul.

Vedrørende forskningen er der også lagt op til et samarbejde for at kunne udnytte tilskuddene. Jeg forstår endog, at betingelserne er så stramme, at der skal være flere virksomheder om forskningsprojektet. Men ordningen ser ud til at være ubureaukratisk. Det kan vel desværre ikke siges om alle de andre tilskudsordninger, der findes. Forskning og uddannelse er jo noget, der i alle kredse bliver råbt højt om, så man skulle tro, at det må tiltale mange.

Som jeg sagde indledningsvis, er der nogle, der har kritiseret redegørelsen. Nogle har sagt, at det var bedre med skattelettelse. Andre har sagt, at de slet ikke ønskede støtte, men fri konkurrence.

Nu er det sådan, at der egentlig ikke vil blive tale om nogen væsentlig merudgift for staten, fordi de 630 mio. kr. i det væsentlige vil blive hentet fra en omlægning af nogle af de eksisterende erhvervsstøtteordninger. Dermed tilgodeser man dem, der ikke ønsker statspenge ind i erhvervet – håber jeg.

Den omlægning af de mange støtteordninger, industriministeren ønsker at gennemføre,